



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant**

**Segneri, Paolo**

**Dilingæ, 1699**

XIV. Justorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipientium mori, & astimata est afflictio exitus illorum, & quod à nobis est iter exterminium, illi autem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

demum omnia reducuntur. solum hinc observa mutuum inter nos amore merito longè majorem esse oportere, si foret possibile, quàm fuerit erga nos Amor Christi, quia ista inter nos conjunctio maxime nobis prodest vel, ad ipsam beatitudinis aeternae consecutionem. *Frater, qui adjuvatur à Fratere, quasi civitas firma.* Prov. 18. v. 19. cum se solo quisque debilissimus existat: porro Christus tantum poruerit solus, quantum cunctis colligatus

hominibus: unde ille proprie amavit amore Patris, nos potius tres invicem diligimus. Nam ergo magnopere mirandum, quod esse sic Christo proprium prodest Exemplum, ut ad amorem nostrum incitet? imò verò si etiam foret obligatio diligendi invicem, tandem esset, ut eam nobis imponere tantum afferret nobis emolumentum hic amor.

☉ (o) ☉

## XIV.

*Iustorum anima in manu DEI sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipientium mori, & astimati sunt sicut exitus illorum, & quod à nobis est iter exterminium, autem sunt in pace.* Sap. 3. v. 1.

**C**onsidera, quomodo Justus, quamdiu vivunt, aliud non agant, quàm ut animam suam continuò DEO offerant: Unde, quemadmodum Sacerdos Hostiam manibus sustinet, cum illam ad aram offert his vocibus: *suscipe sancte Pater hanc immaculatam hostiam* &c. ita Justus dicitur ad hunc finem animam quoque suam tenere manibus: *Anima mea in manibus meis semper.* Ps. 118. v. 109. Finito deinde actu oblationis, quod sub vitæ exitum contingit, transit anima de manibus Justus ad manus DEI, sicut & hostia, cum fuerit oblata, transit de manibus Sacerdotis. atque hæc est propria ratio, ob quam dicitur hoc loco: *Iustorum anima in manu Dei sunt.*

quia hinc, uti contextus ostendit, est de Justis, qui jam finierunt vitam, atque adeò oblationem suam offerunt DEO. quamdiu vivunt, non dicitur Dominus manus suas imponere animabus: *Prospice me manum tuam.* Ps. 138. v. 5. quod est tempus eas protegendi: post mortem fuerint, rectius dicitur manus illorum suis imponere manibus: tunc non est tempus eas protegendi sed suscipiendi: & in quædam vitam ut blandè habeat, ut dicitur, ut coronetur, hoc est, ut coronetur quasi triumphales. O te beatissime, tu quoque fueris ex eorum numero Justorum, qui continuò DEO vitam acceptam animæ suæ oblationem

ecce quàm præclarum inde habiturus  
 appropinquat. tu quoque transibis ad  
 quiescendum in manibus ejus. *Iustus  
 animam in manu DEI sunt.*

2. Considera, quomodo hic specia-  
 ter sermo sit de ijs Justis, qui mul-  
 tum passi sunt, uti sunt Martyres, &  
 alij, qui in hoc Mundo DEI causâ re-  
 licti sunt ad vitam laboriosam, pau-  
 perem, penitentiam & mortificatione  
 castitatem. Ili enim verò solennem  
 ipsorum oblationem fecerunt: unde  
 tanto majorem habet rationem in  
 morte illorum animas suscipiendi ma-  
 gis, & ut charas victimas secum de-  
 ferendi in gloriam Paradisi, dum eas  
 videri exire corpore ob amorem sui a-  
 ctu vulnerato, adeò confuso. Hinc  
 videtur dici justos hosce tam contentos  
 morti, ut nec sciant, ut ita loquar, quid  
 sit tormentum mortis: *non tanget il-  
 los tormentum mortis.* Advertunt se  
 iam jam proximos triumpho, & ideo  
 habent potius occasionem gaudendi,  
 & jubilandi, quàm tristandi. Si post  
 mortem deberent decidere in manus  
 horum, cum ijs, qui maluerunt in-  
 veni Paradisum, instar illius Epulo-  
 nis: *receperunt bona in vita sua.* Luc.  
 16. quis dubitet minimè contentos  
 mortuos? at eum sciant se cum La-  
 zare, qui *recepit mala,* gloriosè depor-  
 tandos ab Angelis ad quiescendum  
 in sinu Abrahæ, sed in manibus  
 ipsius DEI, o quàm læti moriuntur!  
*Lazare Babylon,* tribus adeò abjecta, &  
 in terra laboribus in *Egypto, latere in  
 caverna,* quia civitates accipies è ma-  
 gnatibus locupletissimas, & *thesauros ab-  
 R. P. Pauli Segneri Manna Anima.*

*scanditos arenarum.* Deuter. 32. v. 18.  
 Quod si cupiat aliquis nôsse distin-  
 ctius genus illud tormenti, quod hic  
 dicitur *tormentum mortis,* videat, quid  
 sentiant peccatores in illo difficili  
 transitu. hoc est tormentum tribus  
 quasi vinculis innexum, quorum cum  
 quodlibet sit pœnalis altero, omnia  
 ad stringendum cor iniquum tunc u-  
 niuntur, nempe Præteritum, Præsens,  
 & Futurum. Præteritum affliget im-  
 pios molestâ memoriâ tot malorum,  
 quæ fecerunt, per crapulas, libidines,  
 vindictas, & tot bonorum, quæ facere  
 omiserunt. Præsens eos anget intui-  
 tu tot rerum, quas amârunt, & nunc  
 relinquere compelluntur, uti sunt o-  
 pes, honores, voluptates, cognati,  
 præcipuè verò proprii corporis, cujus  
 separatio animam rediget ad angustias  
 maximas. Denique Futurum eos  
 perceller expectatione horrendi Ju-  
 dicii, in quo comparandum illis erit  
 cum onere tot peccatorum. Interim  
 tormentum adeò crudele non contin-  
 get Justos, *non tanget illos.* quando  
 scilicet fecerunt DEO sacrificium sui  
 tam solenne, quod modò dicebam.  
 quia quantum ad præteritum, si pec-  
 cata commiserunt, ea etiam planxe-  
 runt, & quoad licuit, per satisfac-  
 tionem expiârunt. Quantum ad  
 Præsens, jam dudum cor abstraxerunt  
 ab omnibus, quæ sunt relinquenda.  
 Quantum ad futurum, si diffidunt sibi  
 tanquam propriae miserie probè con-  
 scii, tantundem etiam confidunt certi  
 de Misericordia Domini, qui sub eam  
 horam illos tam benignè ad se vocat.

Ccc c quo

quo posito quis non videt pro ipsis non esse tormentum mortis? non tanget illos. quia nullum eorum vinculum, quibus ejusmodi tormentum conficitur, in ipsis locum habet. Tu verò si in morte tam beatà illis similis esse cupias, quid ages? satage prius esse similis in vita, faciendo DEO oblationem tui adeo perfectam, quam ille tantum remuneratur. *Quare lacero carnes meas dentibus meis*, nisi ob hanc causam (ajebat Job nunquam satur cumulandis pœnis) *Et animam meam porro in manibus meis?* Job. 13. v. 14.

3. Confidera, quomodo ex dictis hæcenus clarè perspicatur, quanto pere fallantur tot fatui amatores mundi in ferendo judicio de talibus Justis jam morti proximis. putant istos sentire in morte amaritudinem terribilè, & post mortem omnino in nihilum resolvi. & tamen modo prorsus opposito res habet. Ideo de Justis ejusmodi dicitur. quod sequitur: *Visi sunt oculis insipientium mori*, hoc est, *visi sunt mori ab oculis insipientium*. ab oculis malè purgatis tor infidelium tunc mori sunt visi, sicut etiam re ipsa sunt mortui, & subitò iisdem oculis horum miserorum *estimata est afflictio exitus illorum*. *Et quod à nobis est iter, exterminium*. exitus est illorum ex hac vita transitus, qui sine dubio malis afflictionem affert crudelissimam ex tribus capitibus suprà memoratis, quæ ad eos arctandos uniuntur; Præterito, Præsenti, & Futuro. at eam afferre justis non potest ob causam, quam diximus. unde contingit multos in eo ar-

ticulo etiam exultare magis quam lim Hebræos, cum exiret e his captivitate Babylonis: *De corde Domini captivitate dimittimus, sicut consolati. Plal. 124. v. 7.* *consolati absolute*, (quia pietas latio haberi nequit ante captivitatem charæ Jerosolymæ) sed sic capitur quia illa Jerusalem dilecta iniquis propius videri. Iter verò quomodo dici potest esse exterminium? *Itud est, quod Justis faciunt de mundo ad cælum: iter à nobis ad UM.* porro iter istud non creditur his, qui solius sensus judicium agitur. & ideo, quod reverà non est illud, quàm iter ex uno mundo ad cælum, ab ipsis putatur esse exterminium. *Estimata est afflictio exitus illorum, Et quod à nobis est iter, exterminium*, quoniam cogitant mortem in ore etiam animam extinguunt. *Itud error vel iniquior, vel à ratione tior esse possit?* Non solum Justis faciunt post mortè iter illud, quod dictum est, sed tale faciunt, ut Triumphator Romanus omnium oculis præteritis illi simile usque Provincias ad capiendam in pitolio coronam. Porro ad hoc credendum quid requiritur? *Itud oculis, uti ter faciunt in sententia dei principis, quæ sola in Mundo sunt deceptioni obnoxia.* *Clareculos, & videbis, quàm pulchrum sit iter Justorum, quod à nobis estimatur exterminium.* *Itud est*

ostendam illi salutare meum, ait Dominus, hoc est, quo ostendam illi me ipsum. non dabo: nam id termino servatur, sed ostendam, quantum scilicet concedatur via, Pl. 49. v. 23.

4. Considera, quomodo ad maiorem dimensionem iudicii, quod formant mali de morte Justorum, concludat Scriptura, illos non solum exterminatos esse, quod tam multi credebant, sed insuper tranquillâ pace frui: *Illi autem sunt in pace*, nomen Pacis, cum in genere expressit in Scriptura, gentium non habet sensum, negativum & positivum. in primo significat cessationem omnis mali. & talis est illius locutio: *Beati omnes, qui diligunt te, Jerusalem, & qui gaudent super pacem tuam*. quia quasi ad explicandam hanc patrem mox adiungitur: *Anima mea liberauit Jerusalem civitatem suam à cunctis tribulationibus eius*. Job. 13. v. 18. In secundo etiam plus significat, nempe cumulatam omnium bonorum: qualis est illius locutio: *Letamini in Jerusalem, & exultate in ea omnes, qui diligitis eam*. Et quia hoc dicit Dominus: *Ecce ego declinabo super eam quasi fluvium pacis*. Il. 66. v. 10. Utrâque pace fruentur isti, de quibus loquimur, Iusti post mortem suam. fruentur cessatione omnis mali, quia horâ illâ omnia finiretur tribulatio: *Liberabit eos Dominus à cunctis tribulationibus earum*. & fruentur cumulo omnis boni, quia incipiet aeterna vita, aeterna pulchritudo, aeterna sanitas, aeterna sapientia, aeterna opulencia, & ut verbo

dicam, aeterna felicitas. *Et declinabit super eos Dominus fluvium pacis*. videri quidem possit pro eo quod dicitur, *illi autem sunt in pace*, vocabulis clarioribus dicendum fuisse: *Illi autem sunt in Regno Caelorum*, quia Regnum istud utramque pacem perinde complectitur. sed duabus ex causis non sic dixit. Prima est, quia eo tempore Iusti, qui moriebantur, habebant e quidem cessationem omnis mali, cum tenderent ad quietem Limbi, ubi tunc boni omnes quiescebant: sed non habebant cumulum omnis boni, qui solus est à visione clara DEI: & ideo quia tunc non habebant utramque pacem, negativam & positivam, sed negativam tantum, dei non poterant esse hactenus in regno caelorum, quod solum utramque praestare potest, sed illud expectare. *servabis pacem, pacem, quia in te speravimus*. Il. 26. v. 3. Deinde, quia nomen istud Regni Caelestis in scripturis veteris Testamenti ultimum non fuit. Primus hoc usurpavit S. Joannes Praecursor Christi, quando ad Jordanem clarâ voce cepit dicere: *Poenitentiam agite, appropinquavit enim Regnum caelorum*. ante ipsum dicebatur quidem de Regno caelorum sed humilioris vocabulo Terrae promissionis, Civitatis, Domus, Tabernaculorum electorum, sed terrestrium tantum, divitiarum, quietis, vite, atque hoc loco pacis nomine, quamvis sine limitatione, quia quantumvis tunc Iusti omnes, qui versabantur in Limbo suo, non haberent in se, nisi primam pacem, hoc est cessationem omnis ma-

li, nihilominus, ut modo dicebamus, possidebant *in spe* (& *in spe* non ancipiti, ut est nostra, sed firmâ & stabili) etiam secundam, quæ consistit in cumulo omnis boni, *pacem, pacem*. Itaque si tu quoque velis consequi geminam hanc pacem, quæ tantum valet, facere nunc debes DEO sacrificium tui ipsius offerendo ipsi continuo ani-

mam tuam, tanquam hostiam de gregibus armentorum gratos cui *in milibus agnorum pinguis fiat sacrificium nostrum in conspectu hodie, ut placeat semper*. Dicitur. Hoc si facies, ipse in morem hostiam suis imponet mandata, in pace servabit tecum: & *pacem tuam*. *Il. 9. v. 7.*

## XV.

## Assumptio Virginis.

*Gloriam præcedit Humilitas. Prov. 15. v. 33.*

1. **C**onsidera, quanta sit gloria, quam hoc die Sanctissima Virgo adeptæ est, cum exaltata fuit supra omnes Hierarchias Angelicas, supra Martyres, Prophetas, Patriarchas, omnesque Apostolos adeo gratos Deo, & iussa in Cælo consistere in throno eximio tanquam summa universi hujus imperatrix. Jam verò hac celsissimâ gloriâ Mariæ collatâ potior est (quis credat?) potior est Humilitas, quâ se parabat ad eam obtinendam. Unde dici hic audis à Sapiente: *Gloriam præcedit Humilitas*. Præcedit autem triplici ratione, præcedit merito, præcedit origine, præcedit ordine. atque in his tribus punctis præfens fundanda est Meditatio, ut pariter venerationi Virginis, & utilitati tuæ cedat.

2. Considera, quomodo imprimis Humilitas præcedat gloriam, quia illâ

merito præcedit. Hinc est, si alterutrâ carendum foret, vel quam humilitate obtinuit, vel tantare, quâ obtinuit gloriam, contigeret omni potius privati gloriâ quam vel minimo Humilitate. Quomodo ergo tam stulta summa mina tua, ut non dubites Humilitatem continuo anteponeere vel ipsam gloriam terrenam, quæ nullius est, dum illi nec præferri Cælestis, quanquam aliquam haberes exactionem, si solum in Cælo magnam Humilitatis pretium quàm. sed non est ita: majus est etiam terra. dicemus, quæso, qui sunt, maximè adorant homines, quæmant, quos mirantur? an illi quægnis passibus sectati sunt gloriam, prout incitabat ambitio? non sed illi, qui etiam quæsi sunt, quibus fugiebant. Franciscus